

De doorrekening van de prioritaire verkiezingsvoorstellen 2024

PERSCONFERENTIE

07.05.2024

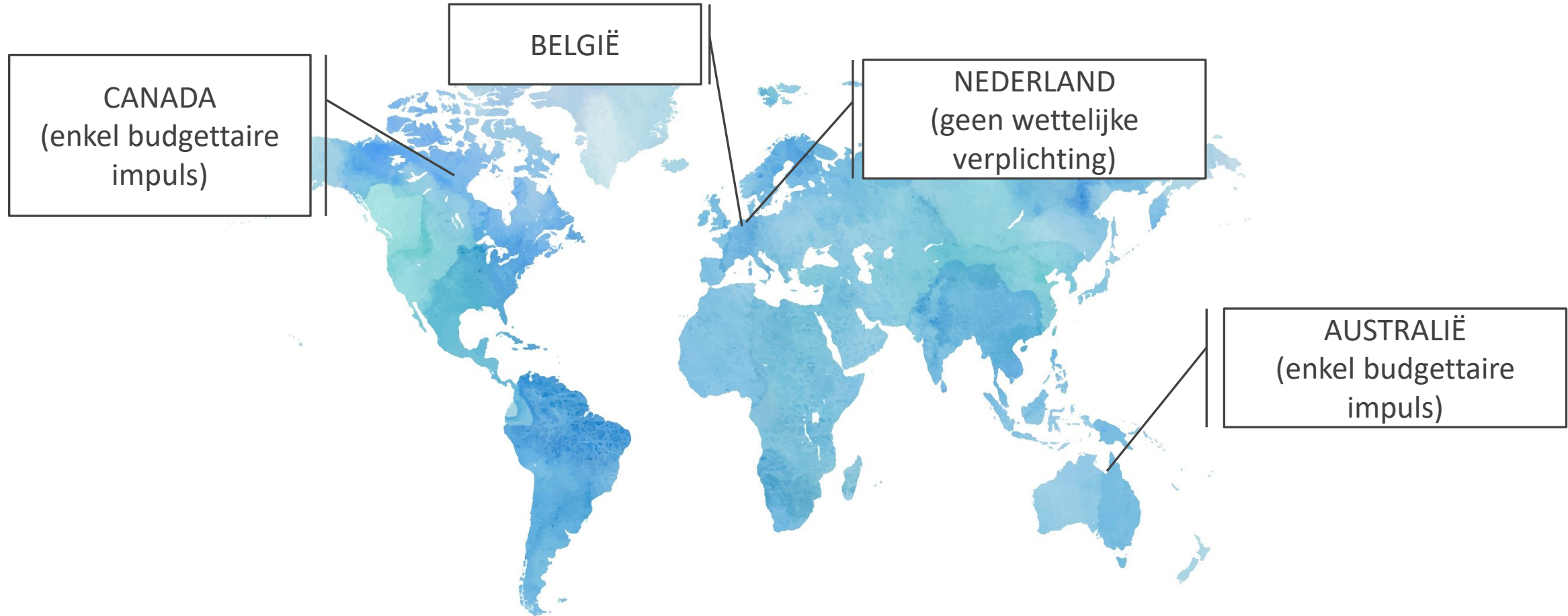

De doorrekening van de prioritaire verkiezingsvoorstellen

- Doorrekening/Chiffrage- DC2024: Wat voorafging...
- DC2024: nieuwigheden
- Door de partijen ingediende maatregelen
- Resultaten
- Conclusie
- Q&A

Slechts vier landen hebben al een doorrekening gerealiseerd

Wettelijke basis

- De **wet van 22 mei 2014**, gewijzigd door de wet van 30 juli 2018
- Elke politieke partij vertegenwoordigd in de **Kamer van volksvertegenwoordigers**
- **Vertrouwelijke** behandeling van de informatie-uitwisseling
- **Kalender**
 - 15 februari 2024: de politieke partijen dienen hun prioritaire maatregelen in bij het FPB.
 - Tussen 15 februari en 7 mei 2024: werk in overleg en vertrouwelijkheid
 - 26 maart 2024: bezorgen van tussentijdse resultaten aan de partijen
 - 25 april 2024: aanpassing van de maatregelen door de partijen voor de finale doorrekening
 - 7 mei: publicatie van de resultaten van de doorrekening

Doorrekening van 2019 en wat we eruit geleerd hebben

- Interne evaluatie
- Externe evaluatie door de OESO. Betrokkenheid van experts uit Nederland en Canada. Interviews met partijen, de pers en andere belanghebbenden

Te behouden	Trachten te verbeteren
<ul style="list-style-type: none">• Objectiviteit• Professionaliteit• Transparantie (Working Papers)• Bijsturing van de maatregelen door partijen na tussentijdse resultaten• Wil van de politieke stakeholders om de oefening te behouden	<ul style="list-style-type: none">• Zichtbaarheid• Vergelijkbaarheid• De technische capaciteit uitbreiden om breder scala aan maatregelen te kunnen doorrekenen• Regionale effecten presenteren• Duidelijke en uitgebreide richtlijnen voor het proces

De doorrekening van de prioritaire verkiezingsvoorstellen

- Doorrekening/Chiffrage- DC2024: Wat voorafging...

- DC2024: nieuwigheden

- Door de partijen ingediende maatregelen

- Resultaten

- Conclusie

- Q&A

Nieuwe expertisedomeinen in vergelijking met 2019

Om de kwaliteit van de doorrekening te verbeteren, heeft het FPB:

- expertise ontwikkeld in **nieuwe domeinen** en zijn modellen verfijnd en uitgebreid, waardoor het met name beter kon omgaan met:
 - **Het arbeidsaanbod** van huishoudens, werkprikkels en activering
 - **De vermogensbelasting**
 - **De CO₂-uitstoot**
- **andere instellingen en administraties** gevraagd om hun aanvullende expertise (juridisch, analytisch, gegevens, enz.) te delen
 - Dienst voor administratieve vereenvoudiging (BOSA), FOD Sociale Zekerheid, Federale Pensioendienst, RVA, RIZIV, RSZ, Leefmilieu Brussel, Service Public de Wallonie – Énergie en Vlaams Energie- & Klimaatagentschap

Overleg over de spelregels

- Overleg met partijafgevaardigden sinds de **zomer van 2023**
- Definiëren van **concrete en gemeenschappelijke** ‘spelregels’, vastgelegd in **december 2023**, met het oog op het indienen van de prioritaire maatregelen uit hun programma's
- **Gepubliceerd** in de startnota die **op 6 februari** aan de pers werd voorgesteld
- De startnota preciseert ook
 - De **berekenings-/doorrekeningsmethoden** per domein (model)
 - Wat **wel en niet** in de perimeter van de doorrekening is opgenomen

Andere verbeteringen

- Betere presentatie van de resultaten op de vernieuwde **website**
- De resultaten worden in hun **context** geplaatst
- **Fiche voor elke** door de partijen ingediende **maatregel**, die informatie kan bevatten over de rechtsgeldigheid van de maatregel, moeilijkheden bij de uitvoering en een kwalitatieve beoordeling van de maatregel
- Voor een maatregel waarvan het FPB van mening is dat het technisch niet in staat is om het effect van de maatregel op valabele wijze door te rekenen, kan een fiche worden opgesteld als de politieke partij dat wil

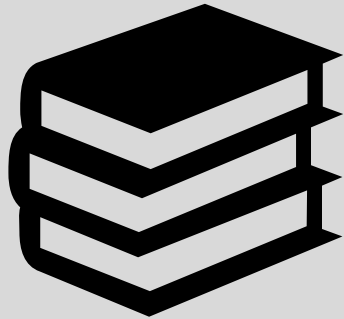
De doorrekening van de prioritaire verkiezingsvoorstellen

- Doorrekening/Chiffrage- DC2024: Wat voorafging...
- DC2024: nieuwigheden
- Door de partijen ingediende maatregelen
- Resultaten
- Conclusie
- Q&A

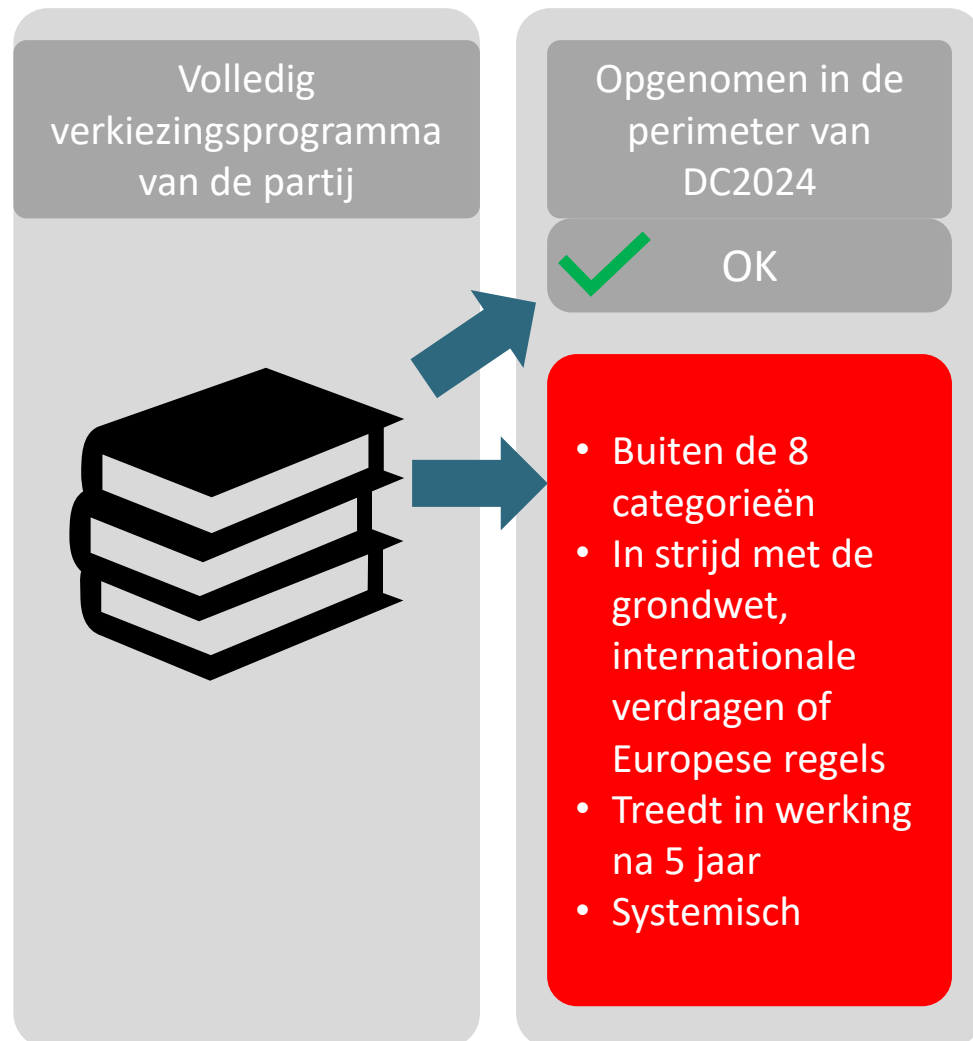

Perimeter van de doorrekening 2024

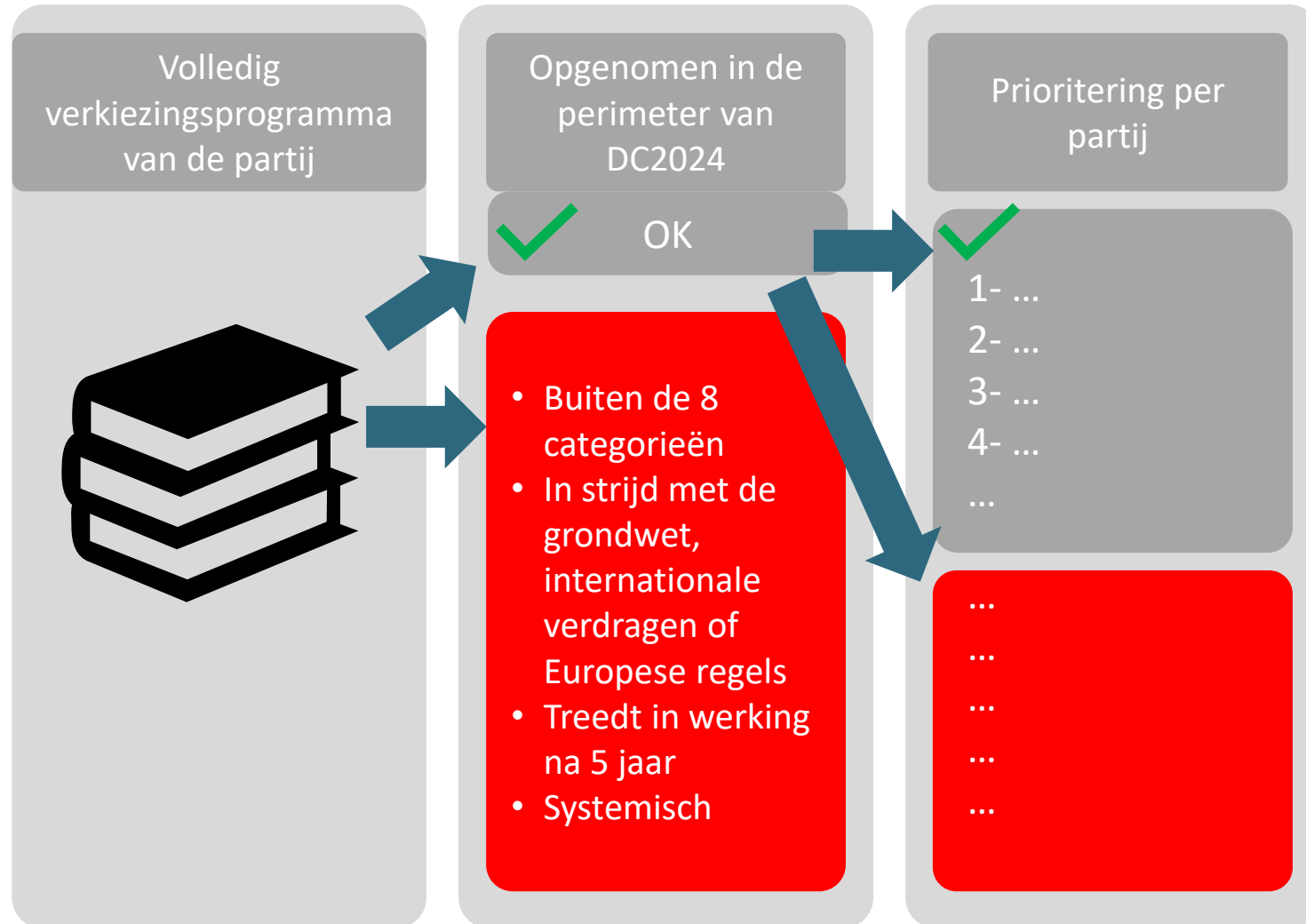
Volledig
verkiezingsprogramma
van de partij

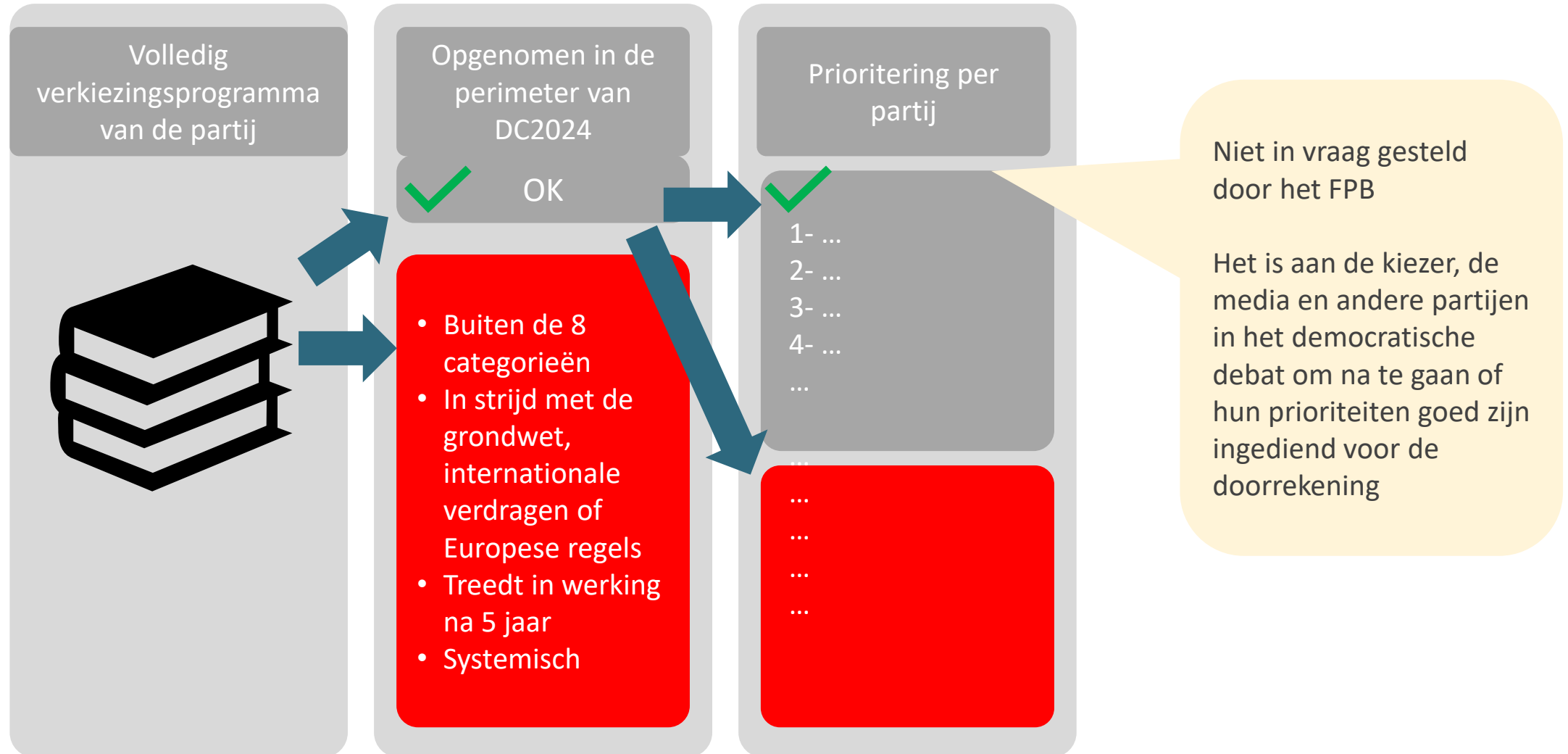
Perimeter van de doorrekening 2024

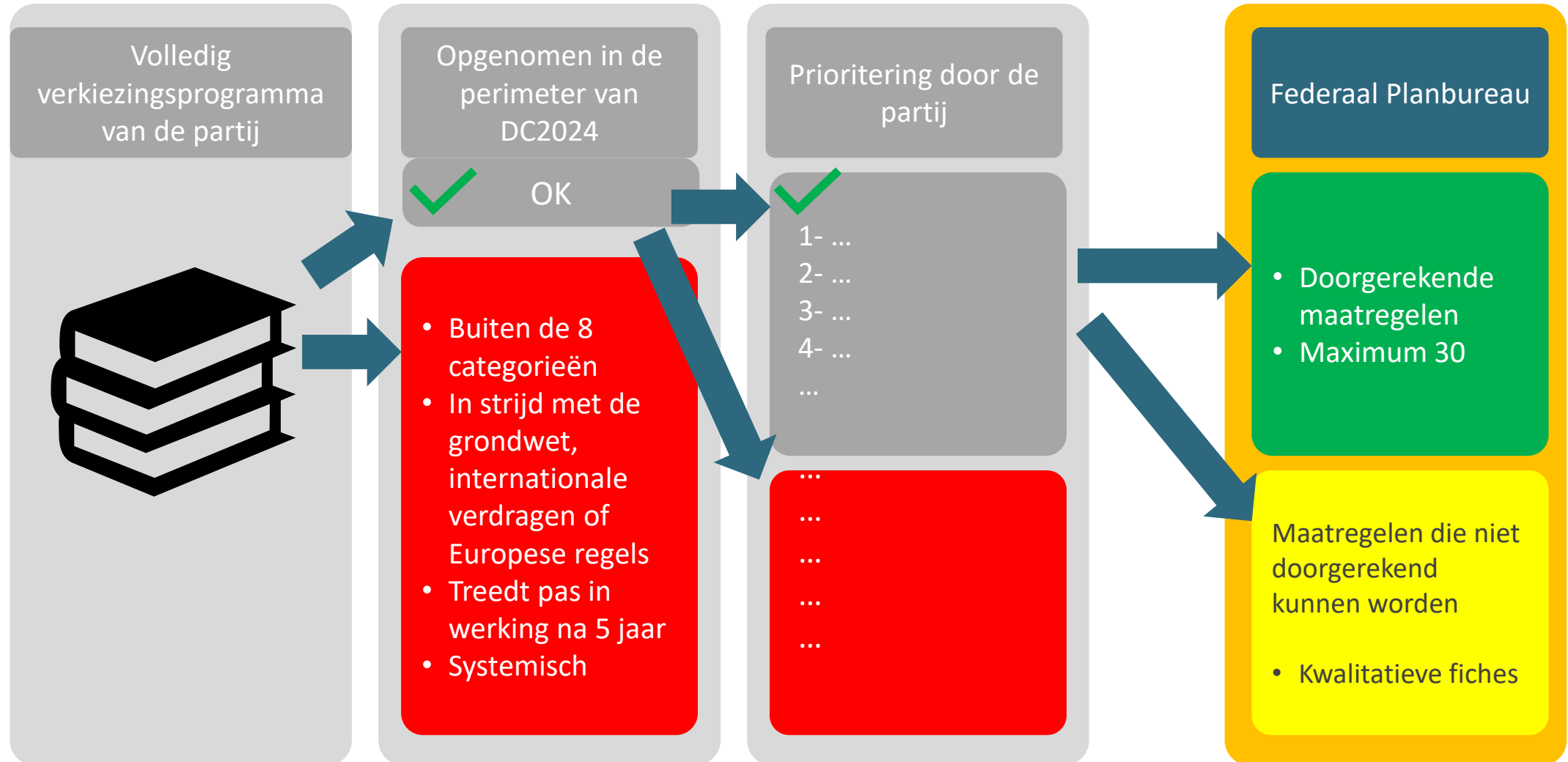
Perimeter van de doorrekening 2024

Perimeter van de doorrekening 2024

Perimeter van de doorrekening 2024

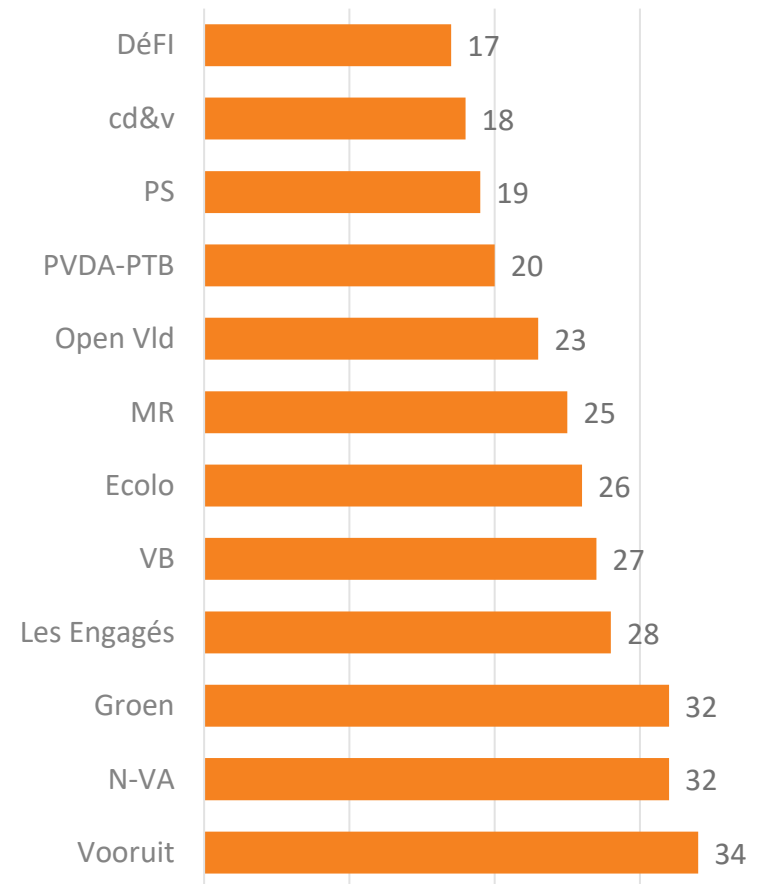

Het aantal doorgerekende maatregelen per partij varieert tussen 17 en 34

Ter herinnering: de regels uit de startnota van 6 februari

- Prioritaire maatregelen..
- ...in acht vooraf bepaalde categorieën
- Ten minste één maatregel per categorie
- Niet meer dan 30 maatregelen per partij*
- Totaal: 301 maatregelen

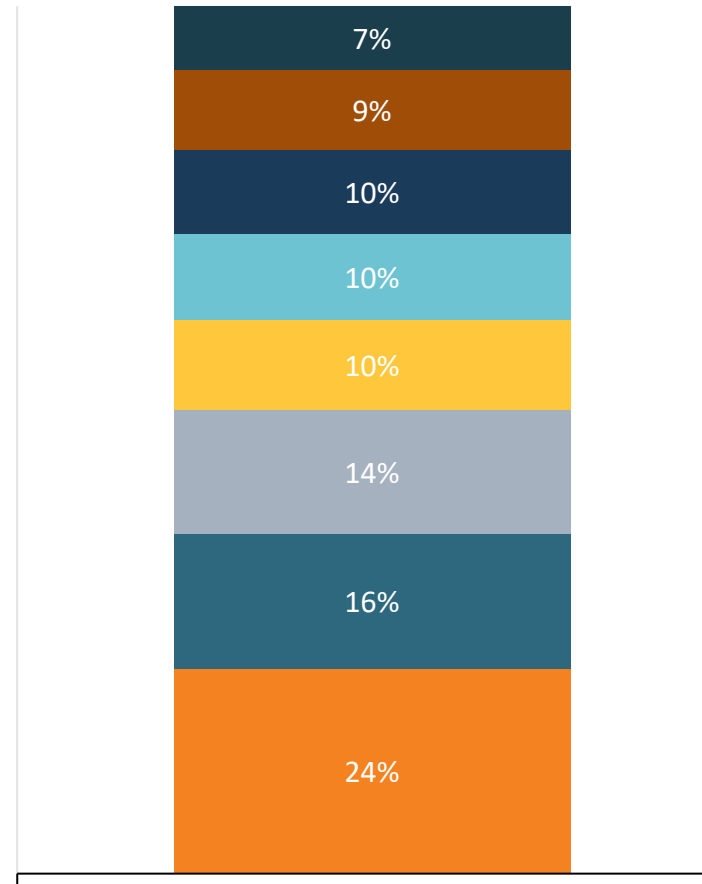
Aantal maatregelen (en submaatregelen)*

*Sommige van de ingediende maatregelen werden om technische redenen onderverdeeld in submaatregelen

‘Fiscaliteit en parafiscaliteit’ is de meest gebruikte hefboom

- Economisch beleid
- Energie, mobiliteit, milieu
- Overheidsinvesteringen
- Sociale bescherming
- Gezondheidszorg
- Arbeidsmarkt
- Werking van de overheid
- Fiscaliteit en parafiscaliteit

Verdeling (in %) van de maatregelen per categorie

De doorrekening van de prioritaire verkiezingsvoorstellen

- Doorrekening/Chiffrage- DC2024: Wat voorafging...
- DC2024: nieuwigheden
- Door de partijen ingediende maatregelen

• Resultaten

• Conclusie

• Q&A

Een breed scala aan indicatoren

Economisch

- Koopkracht (reëel beschikbaar inkomen)
- Groei
- Inflatie
- Uitvoer – invoer
- Investerings
- Arbeidsproductiviteit

Arbeidsmarkt

- Werkgelegenheid
- Werkgelegenheidsgraad
- Loonkosten
- Arbeidsaanbod

Sociaal

- Werkloosheidsgraad
- Armoederisico
- Kloof tussen lage en hoge inkomens
- Koopkracht per inkomenscategorie, sociaaleconomische status, type huishouden en gewest

Milieu

- CO2-uitstoot in België / Europa
- Mobiliteit
 - Congestie
 - Uitstoot van verontreinigende stoffen
- Energie:
 - Bevoorradingszekerheid
 - Marginale kosten

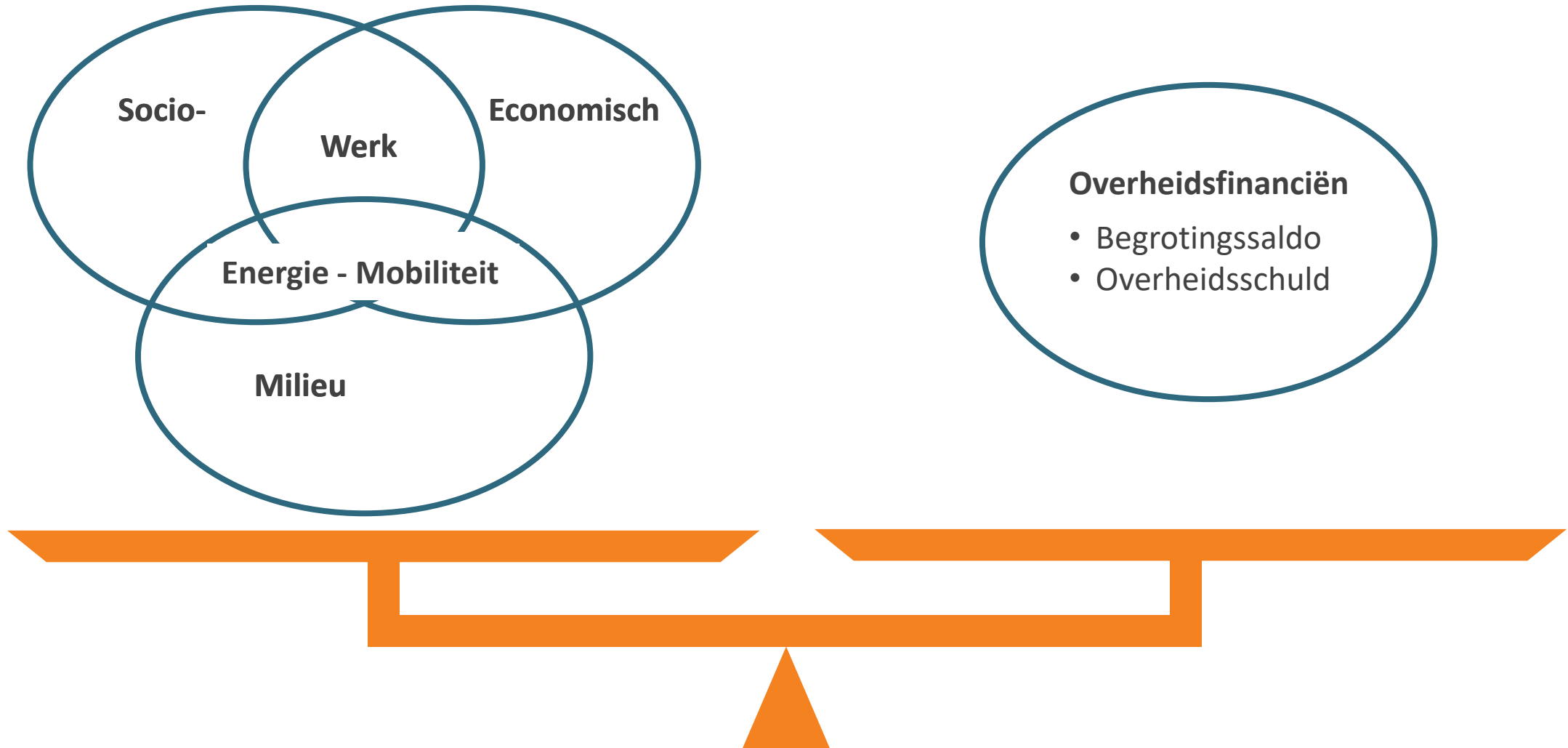
Overheidsfinanciën

- Begrotingssaldo
- Overheidsschuld

Contextualisering:

- Voor welke uitdagingen staat België?
- Analyses beschikbaar op www.dc2024.be

Verbanden tussen indicatoren

Bij ongewijzigd beleid verslechteren de overheidsfinanciën

Begrotingstekort in 2029 in % van het bbp

Referentiescenario 5,6

Overheidsschuld in 2029 in % van het bbp

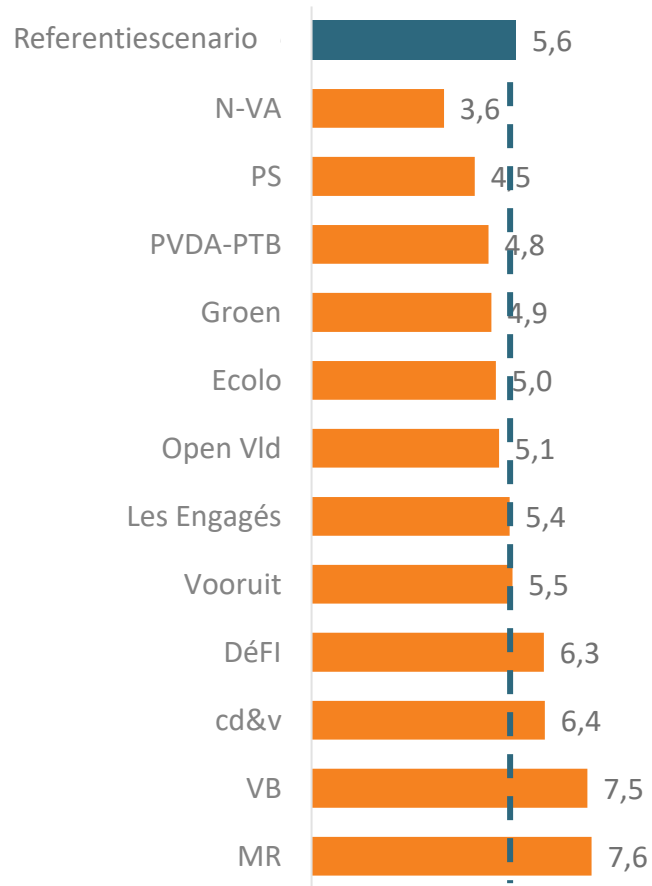
Referentiescenario 116,8

*Referentiescenario = Bij ongewijzigd beleid

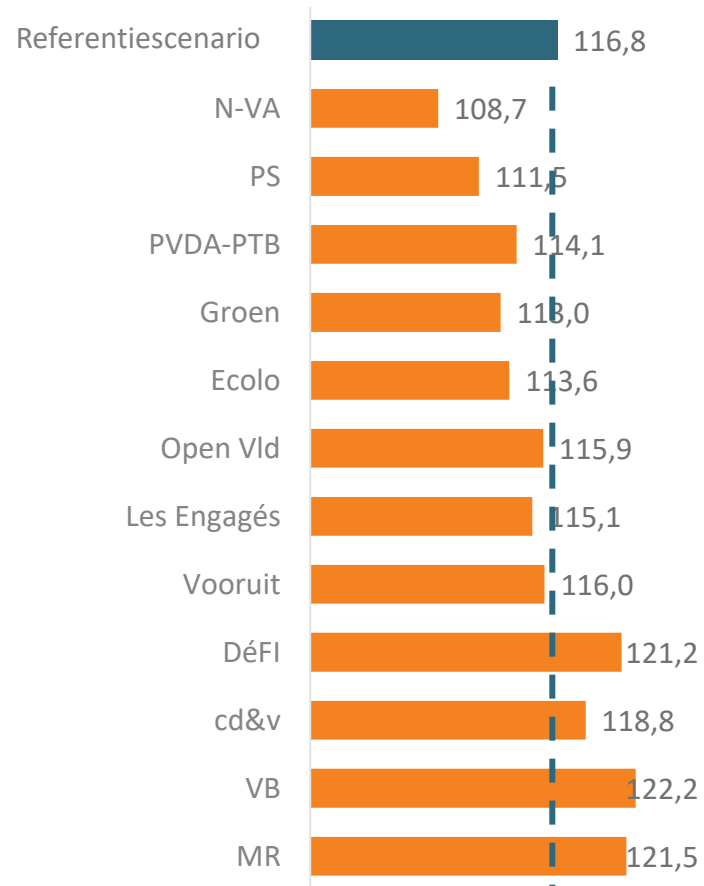

De prioriteiten van de meeste partijen leiden, vaak in bescheiden mate, tot een verbetering van de overheidsfinanciën

Begrotingstekort in 2029 in % van het bbp

Overheidsschuld in 2029 in % van het bbp

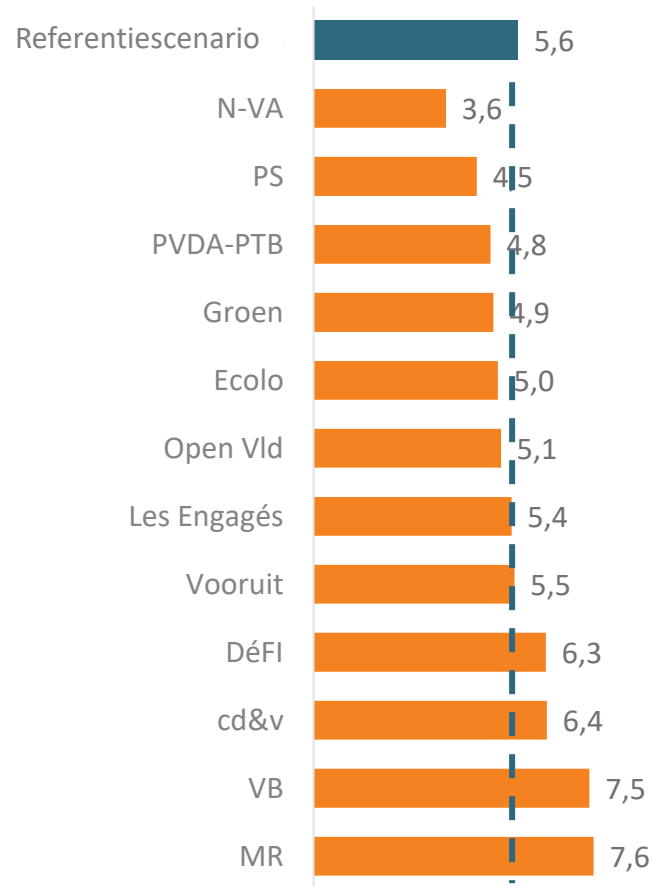

*Referentiescenario = Bij ongewijzigd beleid

De ramingen houden geen rekening met maatregelen die niet doorgerekend zijn

Overheidstekort in 2029 in % van het bbp

Houdt geen rekening met maatregelen die niet kunnen worden doorgerekend (bv. belastingfraude) of die buiten de perimeter vallen (bv. ongrondwettelijk).

Bepaalde maatregelen zijn geplafonneerd (bv. efficiëntiewinsten bij overheidsdiensten).

Het is aan het democratisch debat om ze in overweging te nemen.

*Referentiescenario = Bij ongewijzigd beleid

Evolutie het begrotingssaldo ten opzichte van het referentiescenario (tekort van 5,6% in 2029)

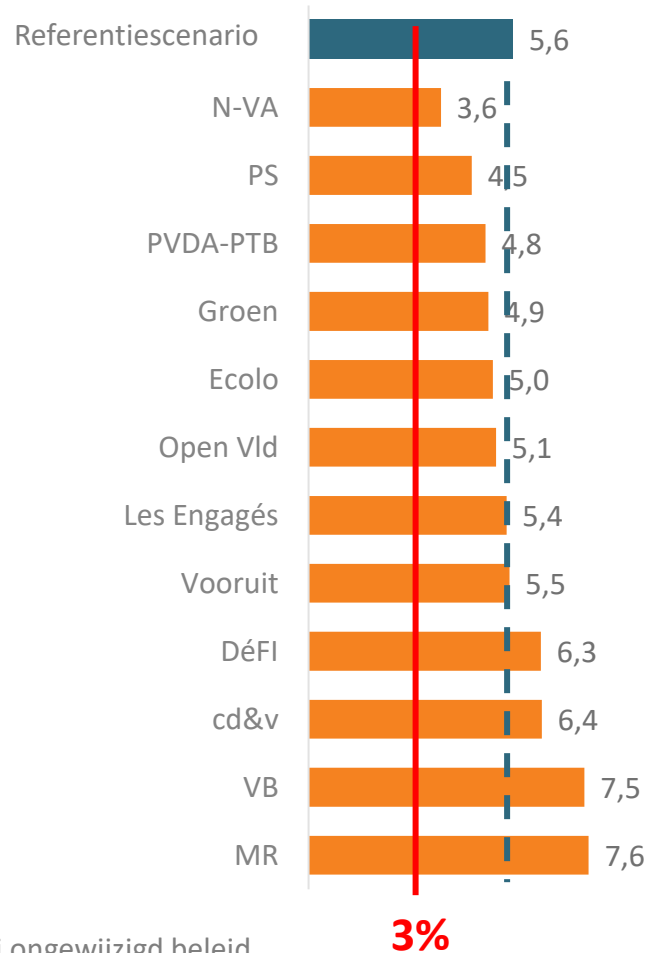
Partijen	Ontvangsten	Uitgaven	Begrotingssaldo.
NV-A	−	− − −	
OpenVLD	−	− −	
PS	+ +	+	+
PVDA-PTB	+		
Ecolo, Groen	+ + +	+ +	
Les Engagés	+ +	+ +	
Vooruit	+	+	+
DéFi	−	+	−
cd&v	− −		−
MR, VB	− − −		−

*Referentiescenario = Bij ongewijzigd beleid

Met de ingediende prioritaire maatregelen kan het tekort niet tot onder de 3% worden teruggebracht

Overheidstekort in 2029 in % van het bbp

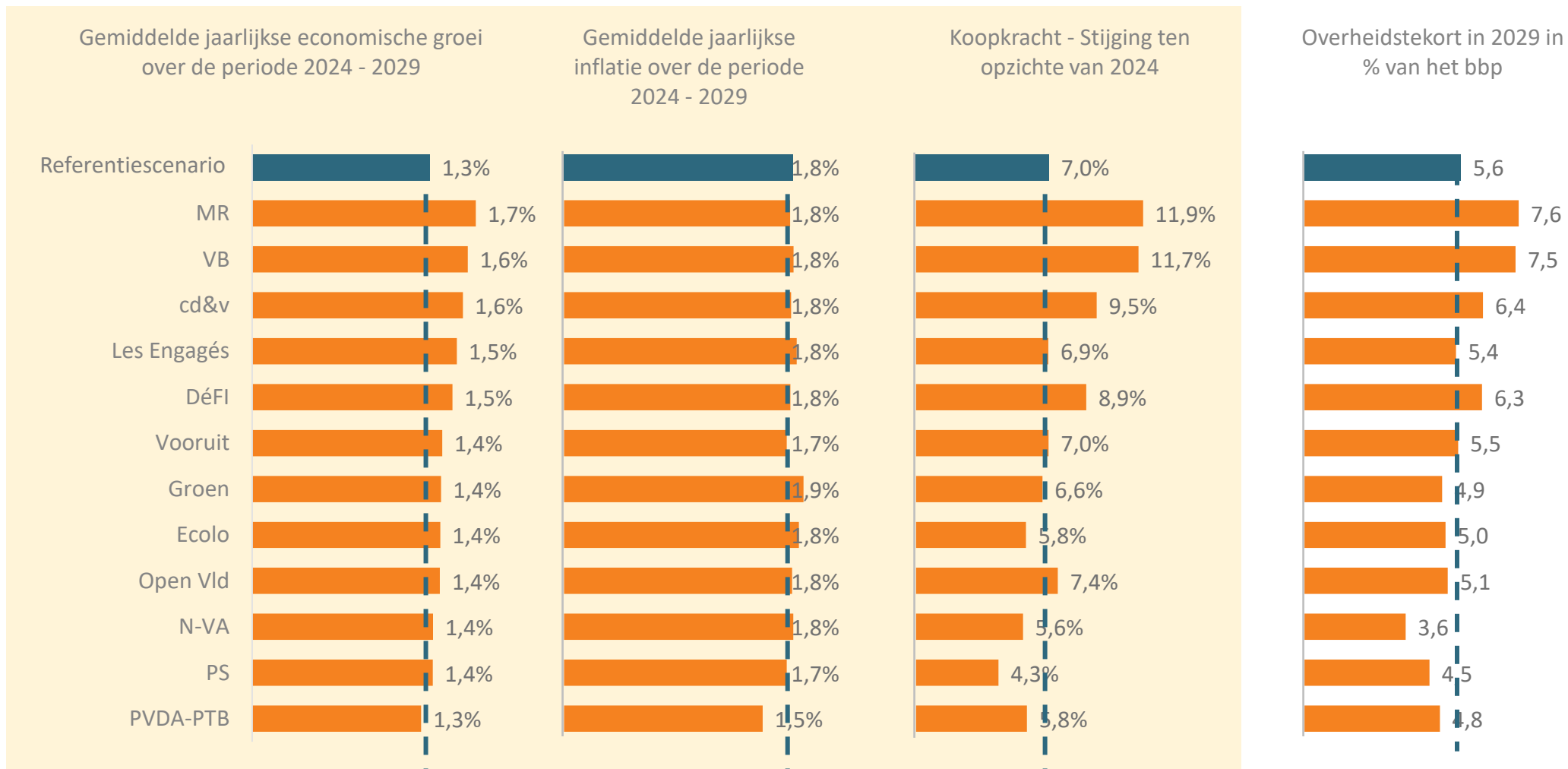

3%

*Referentiescenario = Bij ongewijzigd beleid

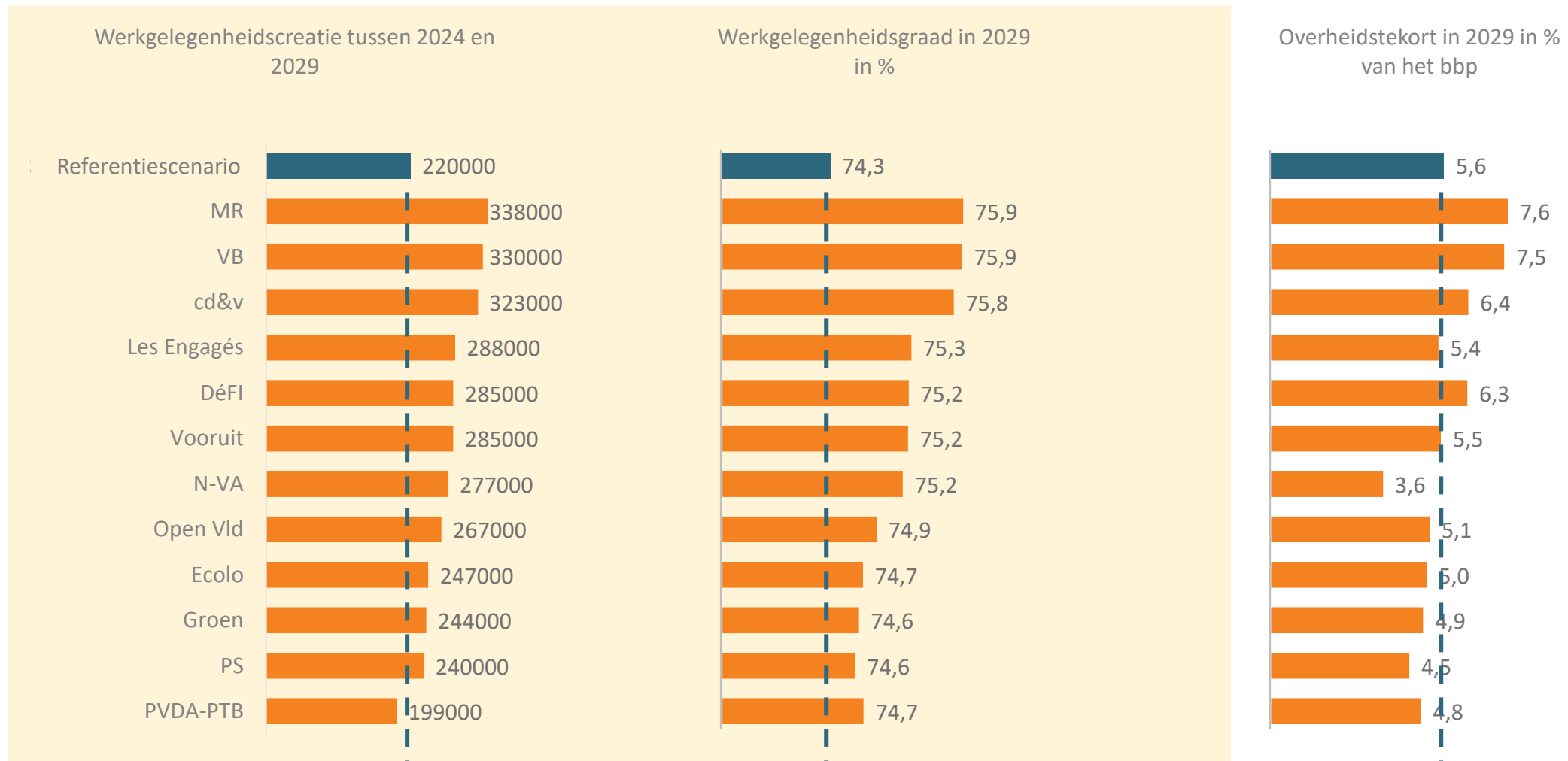
De ingediende prioritaire maatregelen verbeteren de groei, met verschillen in koopkracht

*Referentiescenario = Bij ongewijzigd beleid

Werkgelegenheidscreatie ondersteund door arbeidsmarkt hervormingen en overheidsfinanciën

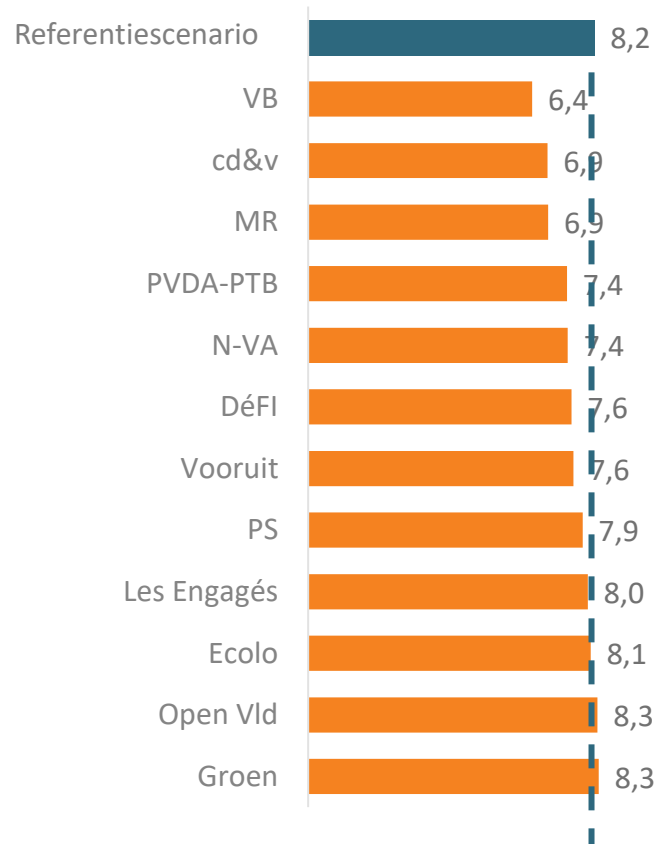

*Referentiescenario = Bij ongewijzigd beleid

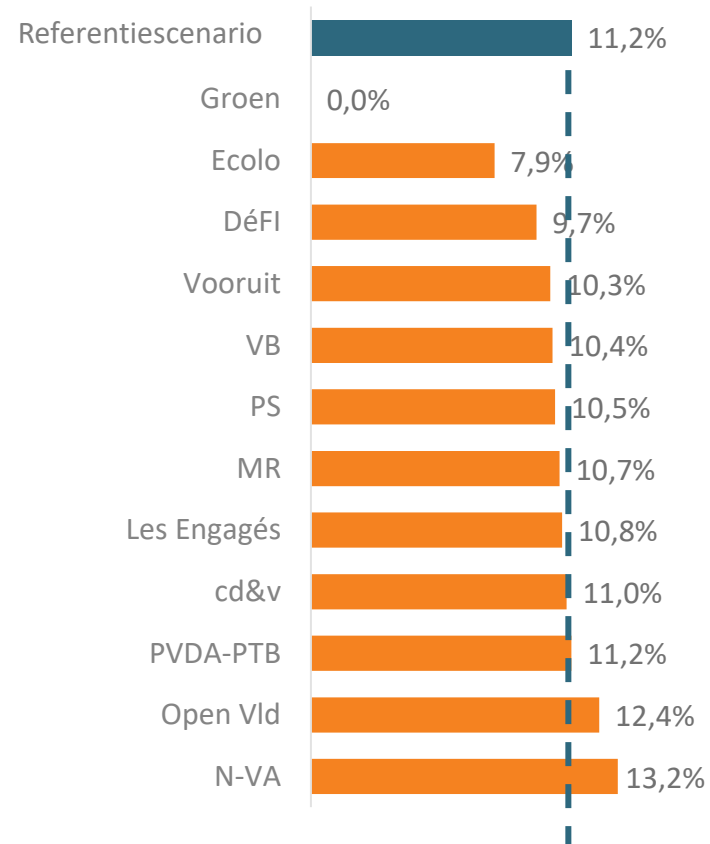

Contrasterende effecten op het armoederisico en inkomensverschillen

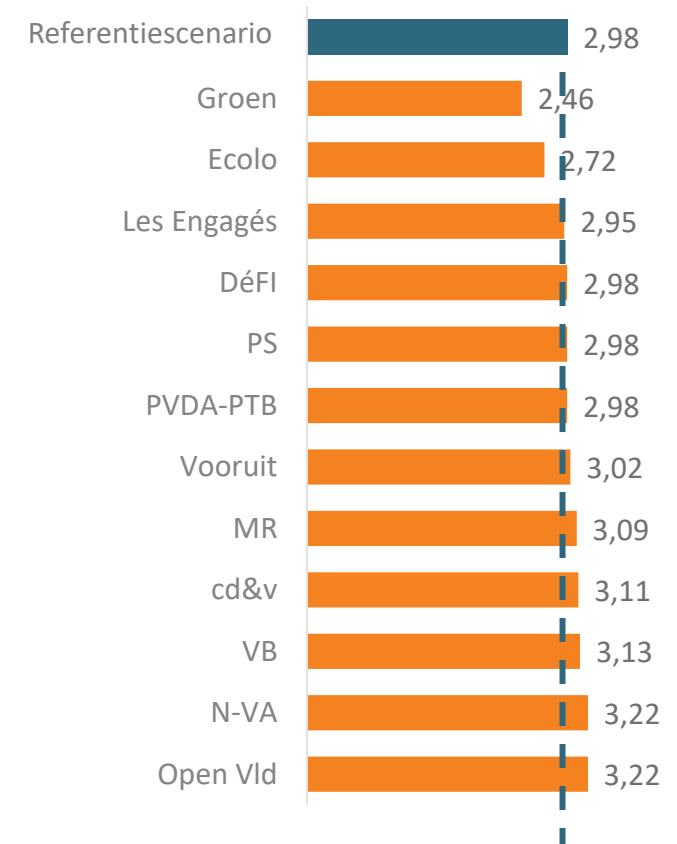
Werkloosheidsgraad in 2029

Armoederisico

Kloof tussen lage en hoge inkomens

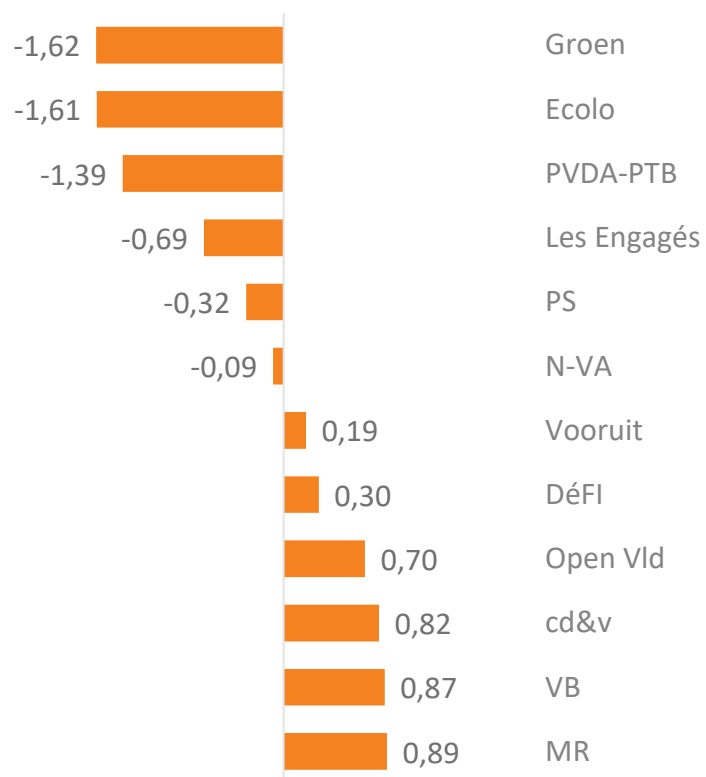

*Referentiescenario = Bij ongewijzigd beleid

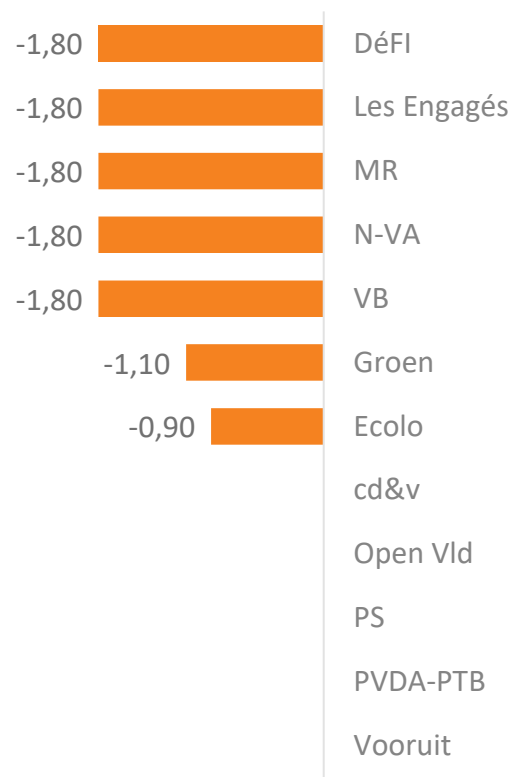

De CO₂-impact op middellange termijn wordt gedomineerd door de maatregelen voor het isoleren van gebouwen en de keuze van de elektriciteitsmix

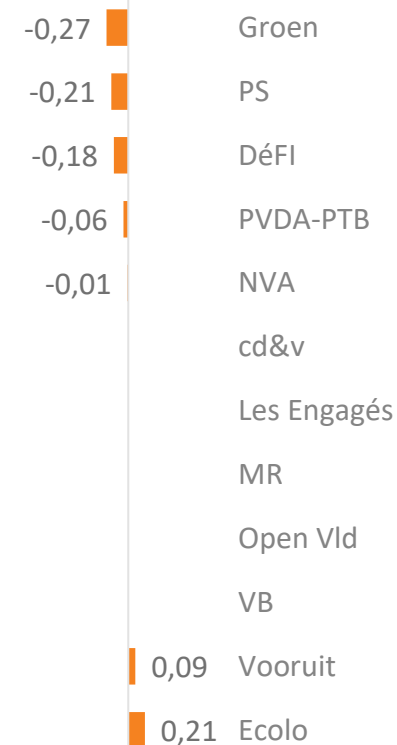
Broeikasgasemissies voor de Belgische economie in 2029 ten opzichte van het referentiescenario (in Mt CO₂-equivalenten)

CO₂ uitstoot door het elektriciteitsproductiepark in Europa in 2033 ten opzichte van het referentiescenario (in Mt CO₂)

Broeikasgasemissies door het transport in 2030 ten opzichte van het referentiescenario (in Mt CO₂-equivalenten)

* Referentiescenario = Bij ongewijzigd beleid

Bekijk alle resultaten van de doorrekening op www.dc2024.be

contactdc2024@plan.be / FR NL

ONTHAAL ABOUT DC2024 MAATREGELEN RESULTATEN DOWNLOADS

ONTHAALPAGINA >

Resultaten

Selecteer één of meerdere partijen aan de hand van de onderstaande knoppen om de impact van hun maatregelen te ontdekken

cd&v DéFI Ecolo Groen Les Engagés MR N-VA Open Vld PS PVDA-PTB VB Vooruit

Resultaten

- Voorstelling
- Budgettaire impuls
- Macro-economische impact tijdens de legislatuur
- Impact op lange termijn van structurele maatregelen
- Impact op de verdeling van het inkomen
- Impact op de prijsindex
- Impact op het arbeidsaanbod
- Impact op het transport
- Impact op het elektriciteitsproductiepark

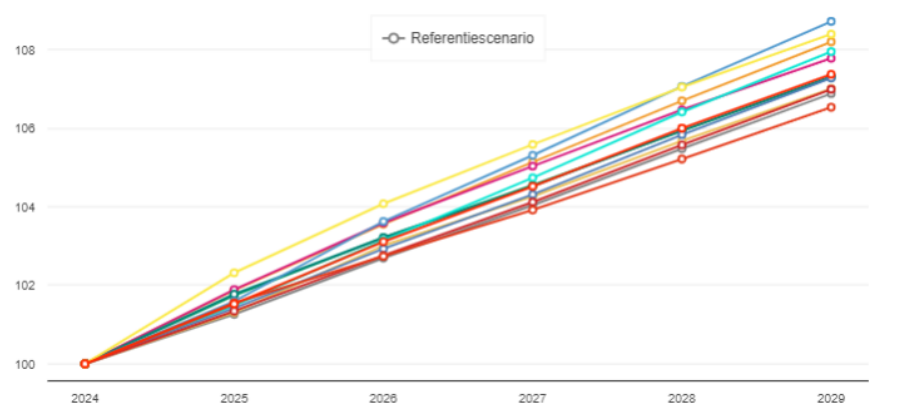
Zie ook...

- Maatregelen voorgesteld door de partijen

Macro-economische impact tijdens de legislatuur

Bbp ⓘ

Index 2024 = 100

Jaar	Referentiescenario	cd&v	DéFI	Ecolo	Groen	Les Engagés	MR	N-VA	Open Vld	PS	PVDA-PTB	VB	Vooruit
2024	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2025	101.5	101.5	101.5	101.5	101.5	101.5	101.5	101.5	101.5	101.5	101.5	101.5	101.5
2026	103	103	103	103	103	103	103	103	103	103	103	103	103
2027	104.5	104.5	104.5	104.5	104.5	104.5	104.5	104.5	104.5	104.5	104.5	104.5	104.5
2028	106	106	106	106	106	106	106	106	106	106	106	106	106
2029	107.5	107.5	107.5	107.5	107.5	107.5	107.5	107.5	107.5	107.5	107.5	107.5	107.5

De doorrekening van de prioritaire verkiezingsvoorstellen

- Doorrekening/Chiffrage- DC2024: Wat voorafging...
- DC2024: nieuwigheden
- Door de partijen ingediende maatregelen
- Resultaten
- Conclusie
- Q&A

Voer voor discussie (1/2)

- Partijen hebben de **doorrekening serieus genomen**: tussen 20 en 30 prioritaire maatregelen
- **Overheidsfinanciën**:
 - veel meer in acht genomen dan 5 jaar geleden
 - kunnen aan de hand van verschillende hefbomen op orde gebracht worden (inkomsten, uitgaven, taxshift))
 - de hier doorgerekende verkiezingsvoorstellen zullen waarschijnlijk niet volstaan om Europese doelstellingen te halen
 - Fiscaliteit en parafiscaliteit zijn de meest gebruikte hefbomen. Fiscaliteit op inkomen uit vermogen (globalisering, meerwaarde) heeft een zichtbare impact. Het gaat daarbij niet alleen over de vermogensbelasting.

*Parafiscaliteit = socialezekerheidsbijdragen (zowel werknemersbijdragen als werkgeversbijdragen)

**Globalisering = Globalisering betekent dat verschillende vormen van inkomens eerst worden opgeteld en vervolgens belast.

Voer voor discussie (2/2)

- Maatregelen inzake het **arbeidsaanbod** (werkprikkels) hebben een zichtbare impact op het aantal jobs en de werkgelegenheidsgraad
- Ingediende maatregelen hebben een uiteenlopende impact op het **armoederisico**
- **CO2-uitstoot** is afhankelijk van isolatie van gebouwen en de keuze van de elektriciteitsmix
- **Doorrekening is geen waardeoordeel**: burgers objectief en onpartijdig informeren, maar niet adviseren

De doorrekening van de prioritaire verkiezingsvoorstellen

- Doorrekening/Chiffrage- DC2024: Wat voorafging...
 - DC2024: nieuwigheden
 - Door de partijen ingediende maatregelen
 - Resultaten
 - Conclusie
- Q&A

Ontdek alle resultaten op

www.dc2024.be

